

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä lokakuuta 1999

N:o 951—955

SISÄLLYS

N:o		Sivu
951	Laki rikoslain muuttamisesta	2417
952	Asetus yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista annetun asetuksen muuttamisesta	2419
953	Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös painelaiteturvallisuudesta	2420
954	Maa- ja metsätalousministeriön päätös perunanviljelijälle maksettavan kansallisen tuen suuruudesta	2434
955	Ulkoasiainministeriön ilmoitus rangaistussäännöksistä, joita sovelletaan rikottaessa neuvoston asetusta lentokiellon käyttöönottamisesta Euroopan yhteisön ja Jugoslavian liittotasavallan alueiden välillä Montenegron tasavaltaa ja Kosovon maakuntaa lukuun ottamatta sekä asetuksen (EY) N:o 1064/1999 kumoamisesta	2435

N:o 951

Laki

rikoslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1999

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 46 luvun 6 §, 7 §:n 2 ja 3 momentti, 8 §:n 3 momentti ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 769/1990, sekä lisätään 34 lukuun uusi 9 a § sekä 46 lukuun uusi 6 a § seuraavasti:

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

9 a §

Vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle

Joka, aiheuttaakseen haittaa tietojenkäsittelylle tai tieto- tai telejärjestelmän toiminnalle,

1) valmistaa tai asettaa saataville sellaisen tietokoneohjelman tai ohjelmakäskeyjen sarjan, joka on suunniteltu vaarantamaan tietojenkäsittelyä tai tieto- tai telejärjestelmän toimintaa taikka vahingoittamaan sellaisen järjestelmän sisältämiä tietoja tai ohjelmistoa, tai levittää sellaista tietokoneohjelmaa tai ohjelmakäskeyjen sarjaa taikka

2) asettaa saataville ohjeen 1 kohdassa tarkoitetun tietokoneohjelman tai ohjelmakäskeyjen sarjan valmistamiseen tai levittää sellaista ohjetta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa tai yhtä ankaraa rangaistusta, vaaran aiheuttamisesta tietojenkäsittelylle sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

46 luku

Säännöstelyrikoksista ja salakuljetuksesta

6 §

Laiton tuontitavaraan ryhtyminen

Joka kätkee, hankkii, ottaa huostaansa tai

HE 4/1999
LaVM 2/1999
EV 21/1999

välittää sellaista omaisuutta, johon nähden sitä maahan tuotaessa on tehty 1—5 §:ssä tai 29 luvun 1—3 §:ssä tarkoitettu rikos, taikka muulla tavoin ryhtyy sellaiseen omaisuuteen, vaikka hän tietää, että omaisuus on tällä tavalla maahan tuotu, on tuomittava *laittomasta tuontitavaraan ryhtymisestä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi kuudeksi kuukaudeksi.

6 a §

Lievä laitton tuontitavaraan ryhtyminen

Jos laitton tuontitavaraan ryhtyminen, huomioon ottaen omaisuuden arvo tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekijä on tuomittava *lievästä laittomasta tuontitavaraan ryhtymisestä* sakkoon.

7 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettusta rikoksesta ei tuomita henkilöä, joka on osallinen tavaraa maahan tuotaessa tehtyyn rikokseen.

Tämän luvun 6 ja 6 a §:ää ei sovelleta rikoksentekijän kanssa yhteistaloudessa asuvaan henkilöön, joka ainoastaan käyttää tai kuluttaa rikoksentekijän yhteistalouden ta-

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1999

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

vanomaisiin tarpeisiin hankkimaan omaisuutta.

8 §

Omaisuuuden menettäminen

Kuljetusväline, jota on käytetty 1—6 a §:ssä tarkoitettun rikoksen tai 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettun veropetoksen tekemiseen ja johon on tehty rikosesineen kätkemistä helpottavia tai muulla tavoin rikoksen tekemistä edistäviä rakennemuutoksia, voidaan tuomita valtiolle menetetyksi. Muukin kuljetusväline voidaan tuomita menetetyksi, jos sitä on pääasiallisesti käytetty sellaisen rikoksen tekemiseen.

12 §

Menettelysäännös

Se, jonka puolesta tai suostumuksin 1—6 a §:ssä tarkoitettu rikos on tehty, samoin kuin se, joka on tiennyt sellaisesta rikoksesta ja jolle omaisuus on rikoksen tekemisen jälkeen siirretty, voidaan tuomita tässä luvussa tarkoitettuun menettämissuraamukseen, vaikka syytetty ei ole häntä tai rikoksentekijää vastaan nostettu tai rikoksentekijää tuomittu rangaistukseen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 952

Asetus**yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1999

Oikeusministerin esittelystä
muutetaan yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista 29 päivänä toukokuuta 1998 annetun asetuksen (359/1998) 11 §:n 3 momentti, 14 ja 15 §:n ruotsinkielinen sanamuoto sekä 16 §:n 1 momentti sekä
lisätään 2 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, ja 4 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

2 §

Palkkio on 1 momentista poiketen 6 §:n mukainen, jos asiaan valmistautuminen asian laadun tai laajuuden vuoksi tai muusta erityisestä syystä kestää 1 momentissa mainittua enimmäistuntimäärää lyhyemmän ajan.

tuksen perusteena on kuitenkin asianajopalvelujen käypä hinta oikeusaputoimiston sijaintipaikkakunnalla.

16 §

Oikeusministeriö suorittaa tämän asetuksen mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset tuomioistuimen määräämälle avustajalle. Jos avustajaksi on määrätty yksityinen avustaja valtioon oikeusaputoimistoista annetun lain 10 §:n nojalla eikä asiaa käsitellä tuomioistuimessa, korvauksen suorittaa se oikeusaputoimisto, joka on tehnyt päätöksen yleisestä oikeusavusta.

4 §

Palkkio on 1 momentista poiketen 6 §:n mukainen, jos pääkäsittelyä aloitettaessa todetaan, että pääkäsittely on peruutettava.

11 §

Oikeusaputoimiston antaessa oikeudellista apua valtion oikeusaputoimistoista annetun lain (106/1998) 8 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa täyttä korvausta vastaan palkkiolasku-

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1999.

Asetusta sovelletaan palkkio- ja kulukorvauksiin, joista esitetään lasku tuomioistuimelle tai oikeusaputoimistolle asetuksen voimaan tulemisen jälkeen.

Helsingissä 8 päivänä lokakuuta 1999

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 953

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätös painelaiteturvallisuudesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1999

Kauppa- ja teollisuusministeriö on päättänyt 27 päivänä elokuuta 1999 annetun painelaitelain (869/1999) ja 10 päivänä syyskuuta 1999 painelaitelaisissa tarkoitetuista tarkastuslaitoksista annetun asetuksen (890/1999) 3 §:n nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan seuraavien painelaitteiden rekisteröintiin, sijoitukseen, käyttöön ja niihin liittyvään tarkastukseen:

1) painelaitteet ja laitekokonaisuudet, joihin sovelletaan painelaitteista annettua kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä (938/1999), lukuun ottamatta mainitun päätöksen:

a) 6 §:ssä tarkoitettuja muita hyvän konepajakäytännön mukaisesti suunniteltavia ja valmistettavia painelaitteita ja laitekokonaisuuksia kuin höyry- ja kuumavesikattiloita;

b) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja maakaasuasetuksen (1058/1993) soveltamisalaan kuuluvia standardipainelaitteita;

2) painelaitteet, joihin sovelletaan yksinkertaisista painesäiliöistä annettua kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä (917/1999);

3) höyryn ja veden siirtoputkistot, joiden suurin sallittu käyttölämpötila on yli 120 °C. Lisäksi tätä päätöstä sovelletaan:

1) painelaitteista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen ja yksinkertaisista painesäiliöistä annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen soveltamisalan mukaisen painelaitteiden ja laitekokonaisuuksien sellaiseen asennus-, korjaus- ja muutostyöhön, johon ei sovelleta mainittuja päätöksiä;

2) kuljetettavien painelaitteiden sijoitukseen, käyttöön ja niihin liittyvään tarkastukseen.

2 §

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

1) *kuljetettavalla painelaitteella* vaarallis-

ten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) tarkoitettuja astioita ja säiliöitä;

2) *höyrykattilalla* vesihöyryn tuotantoon tai lämpötilaltaan yli 100 °C olevan muun nesteen kuin veden kuumentamiseen tarkoitettua laitekokonaisuutta, johon kuuluu vähintään yksi lämmitetty painelaite, jossa on ylikuumenemisen vaara; höyrykattilaan kuuluvaksi luetaan:

a) syöttöveden sisääntulossa olevan venttiilin ja höyryn ulostulon jälkeisen venttiilin, tai näiden puuttuessa ensimmäisen poikittaisen hitsausliitoksen tai laipan otsapinnan, väliset paineenalaiset osat, mukaan lukien mainitut venttiilit, hitsausliitokset ja laipat; näitä osia ovat syöttöveden esilämmittimet sekä höyrystimet ja tulistimet yhdysputkineen;

b) muut käytössä tarpeelliset osat kuten tyhjennykseen, ulospuhallukseen ja ilmanpoistoon käytettävät osat ensimmäiseen sulkuventtiiliin asti;

c) erilliset savukaasuilla lämmitetyt syöttöveden esilämmittimet, tulistimet ja välitulistimet; sekä

d) käyttöturvallisuuteen vaikuttavat laitteet ja laitejärjestelmät;

3) *kuumavesikattilalla* veden kuumentamiseen tarkoitettua laitekokonaisuutta, johon kuuluu vähintään yksi lämmitetty painelaite, jossa on ylikuumenemisen vaara ja jossa vettä kuumennetaan yli 100 °C lämpötilaan; kuumavesikattilaan kuuluvaksi luetaan myös 2 kohdan a, b ja d alakohdassa tarkoitettua vastaavat osat, laitteet ja laitejärjestelmät mukaan lukien paisuntasäiliöt;

4) *autoklaavilla* painelaitetta, jonka sisältöä kuumennetaan ja jossa on pikalukittava pääty, seinä tai kansi toistuvaa täyttöä ja tyhjennystä varten;

5) *kattilalaitoksella* yhden tai useamman höyry- tai kuumavesikattilan ja niihin liittyvien putkistojen, painesäiliöiden, tukirakenteiden, polttoaineen ja syöttöveden syöttöjärjestelmien sekä rakennusten muodostamaa yhteinäistä kokonaisuutta;

6) *teholla* suurimmalla jatkuvalla kuormituksella höyry- tai kuumavesikattilassa nesteseen ja höyryyn aikayksikössä siirtyvää lämpöenergiaa;

7) *teholuvulla* lukua, joka saadaan yhteenlaskemalla kattilalaitoksessa käytössä olevien eri höyry- ja kuumavesikattiloiden suurimman sallitun käyttöpaineen ja tehon lukuarvojen tulot;

8) *käyttöturvallisuuteen vaikuttavilla laiteilla ja laitejärjestelmillä* turvallisen käytön

kannalta tarpeellisia teknisiä kokonaisuuksia, jotka suorittavat valvonta-, säätö-, ohjaus-, suojaus- tai lukitustoimintoja;

9) *hyväksytyllä laitoksella* painelaitelaissa tarkoitetuista tarkastuslaitoksista annetun asetuksen (890/1999) mukaista hyväksyttyä laitosta, joka on hyväksytty suorittamaan tämän päätöksen mukaisia tehtäviä;

10) *omatarkastuslaitoksella* painelaitelaissa tarkoitetuista tarkastuslaitoksista annetun asetuksen mukaista omatarkastuslaitosta, joka on hyväksytty suorittamaan tämän päätöksen mukaisia tehtäviä;

11) *tarkastuslaitoksella* hyväksyttyä laitosta ja omatarkastuslaitosta.

Käsitteitä *laitekokonaisuus*, *painesäiliö* (*säiliö*), *putkisto*, *siirtoputkisto*, *varolaitte*, *ryhmään 1 tai 2 kuuluva sisältö*, *suurin sallittu käyttöpaine*, *tilavuus*, *nimellisuuruus* ja *käyttäjien tarkastuslaitos* käytetään tässä päätöksessä siinä merkityksessä, mitä niistä säädetään painelaitteista annetulla kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksellä.

2 luku

Painelaitteen rekisteröinti

3 §

Rekisteröintivelvollisuus

Painelaitteet on rekisteröitävä lukuun ottamatta seuraavia painelaitteita:

1) painelaite, jonka suurin sallittu käyttöpaine on enintään 1 bar;

2) höyrykattila, jonka pienin sallittu nestetilavuus on enintään 100 L, kun kysymyksessä on:

a) vesiputkirakenteinen höyrykattila, jonka putkien ulkohalkaisija on enintään 38 mm ja suurin sallittu käyttöpaine enintään 16 bar sekä suurimman sallitun käyttöpaineen ja pienimmän sallitun nestetilavuuden tulo enintään 750 bar · L; paineen ja tilavuuden tuloa ei sovelleta, jos veden läpivirtaus kattilassa aikaansaadaan syöttölaitteiden avulla ja vesi suurimmalla jatkuvalla kuormituksella toimittaessa kattilan höyrystämisputkiston läpi virratessaan höyrystyy kokonaan tai suurimmaksi osaksi;

b) muu höyrykattila, jonka suurin sallittu käyttöpaine on enintään 10 bar ja suurimman sallitun käyttöpaineen ja pienimmän sallitun nestetilavuuden tulo on enintään 500 bar · L;

3) kuumavesikattila, jonka polttoaineena ei käytetä kiinteitä polttoaineita ja jonka teho on enintään 10 MW ja veden lämpötila enintään 120 °C tai teho enintään 1 MW ja veden lämpötila yli 120 °C;

4) kuumavesikattila, jonka teho on enintään 1 MW ja jossa polttoaineena käytetään kiinteitä polttoaineita;

5) vedenpuhdistukseen käytettävän otsonilaitteiston painesäiliö, jos kaikissa käyttötilanteissa painesäiliön suurimman sallitun käyttöpaineen ja kaasutilavuuden tulo on enintään 3 000 bar · L;

6) autoklaavi, jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja tilavuuden tulo on enintään 200 bar · L;

7) muu kuin 6 kohdassa tarkoitettu painesäiliö, jonka sisällön lämpötila on korkeampi kuin 120 °C tai joka sisältää ryhmään 1 kuuluvaa nestettä tai kaasua, jos suurimman sallitun käyttöpaineen ja sisäpuolisen tilavuuden tulo on enintään 1 000 bar · L;

8) muu kuin 6 kohdassa tarkoitettu painesäiliö, jonka sisällön lämpötila on enintään 120 °C ja:

a) joka sisältää yksinomaan ryhmään 2 kuuluvaa nestettä;

b) joka sisältää ryhmään 2 kuuluvaa kaasua tai ryhmään 2 kuuluvaa kaasua ja lisäksi ryhmään 2 kuuluvaa nestettä, jos suurimman sallitun käyttöpaineen ja sisäpuolisen tilavuuden tulo on enintään 3 000 bar · L; tai

c) jota käytetään painevesilaitoksen vettä ja ryhmään 2 kuuluvaa kaasua sisältävänä paineentasoitussäiliönä tai hydraulisen järjestelmän ryhmään 2 kuuluvaa kaasua ja hydraulineistettä sisältävänä painevaraajana, jos suurimman sallitun käyttöpaineen ja sisäpuolisen tilavuuden tulo on enintään 10 000 bar · L sekä kaikissa käyttötilanteissa käyttöpaineen ja sitä vastaavan kaasutilavuuden tulo on enintään 3 000 bar · L;

9) yksinkertainen painesäiliö, jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja sisäpuolisen tilavuuden tulo on enintään 3 000 bar · L;

10) pääasiassa vesihöyryä sisältävä painesäiliö, jota käytetään kuivaussynterinä, -pöytänä tai -laattana, kiillotusvalssina taikka lämmitys- tai jäähdytyskennostona, edellyttäen, että siinä tai siihen liitetyssä putkistossa on varolaitteet suurimman sallitun käyttöpaineen ja rajoitinlaitteet lämpötilan rajoittamista varten sekä riittävän tehokas lauhteen poisto;

11) hengityslaitteen pullo;

12) jako- ja kokoojakammio, joka täyttää 7 tai 8 kohdassa säädetyt edellytykset taikka

jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja ulkohalkaisijan neliön, tai jos kysymyksessä on putkesta valmistettu jako- tai kokoojakammio, nimellisuuruuden neliön tulo on enintään:

a) 10^6 bar · mm², jos sisällön lämpötila on korkeampi kuin 120 °C tai jos sisältönä on ryhmään 1 kuuluvaa nestettä tai kaasua;

b) $2,5 \cdot 10^6$ bar · mm², jos sisällön lämpötila on enintään 120 °C ja sisältönä on ryhmään 2 kuuluvaa kaasua tai ryhmään 2 kuuluvaa kaasua ja lisäksi ryhmään 2 kuuluvaa nestettä;

13) putkisto.

Useasta kammioista koostuva painelaite on rekisteröitävä, jos jokin sen yksittäinen kammi on 1 momentin mukaan rekisteröitävä. Jos kammiossa on useita sisältöjä, rekisteröintivelvollisuus määräytyy sen sisällön mukaan, josta seuraa rekisteröinti.

4 §

Rekisteröinti

Painelaitteen omistajan tai haltijan on ilmoitettava 3 §:n mukaan rekisteröitävä painelaite rekisteröitäväksi ensimmäisessä määräaikaistarkastuksessa. Ilmoituksessa on esitettävä valmistajaa, maahantuojaa, omistajaa, haltijaa ja käytön valvojaa koskevat tiedot, valvontaviranomaiselta pyydetty rekisterinumero, painelaitetta koskevat tekniset tiedot sekä painelaitteen sijainti.

Tarkastuslaitoksen on tarkastettava ilmoitus ja täydennettävä se kyseistä ja seuraavaa tarkastusta koskevilla tiedoilla sekä toimitettava nämä tiedot valvontaviranomaiselle. Tarkastuslaitoksen on toimitettava valvontaviranomaiselle myös vastaavat tiedot määräaikaistarkastuksista, tarkastusten siirroista ja muutostarkastuksista. Jos määräaikaistarkastus on korvattu 18 tai 19 §:ssä säädetyillä toimenpiteillä, edellä tarkoitettut tiedot toimittaa rekisteröitävän painelaitteen omistaja tai haltija.

Rekisteröitävän painelaitteen omistajan tai haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle painelaitteen omistajaa, haltijaa, sijaintia ja käytön valvojaa koskevien tietojen muutokset.

5 §

Painelaitekirja

Rekisteröitävän painelaitteen omistajan tai haltijan on koottava painelaitteen hyväksymi-

seen ja tarkastukseen liittyvät keskeiset asiakirjat yhtenäiseen muotoon painelaittekirjaksi.

3 luku

Painelaitteen sijoitus

6 §

Sijoituksen turvallisuus

Painelaite on sijoitettava sekä sitä ympäröivät tilat ja rakenteet suunniteltava ja toteutettava niin, että vaurio- tai käyttöhäiriötilanteessa tapahtuva sisällön purkautuminen aiheuttaa mahdollisimman vähän vaaraa. Sijoituksen tulee lisäksi olla sellaisen, että painelaitetta voidaan asianmukaisesti käyttää, tarkastaa ja pitää kunnossa.

7 §

Sijoitussuunnitelman tarkastus

Painelaitteen omistajan tai haltijan on laadittava sijoitussuunnitelma seuraaville painelaitteille:

1) rekisteröitävä höyry- tai kuumavesikatila;

2) autoklaavi, jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja tilavuuden tulo on yli 1 000 bar · L;

3) höyryn tai veden siirtoputkisto, jonka suurin sallittu käyttölämpötila on yli 120 °C ja jonka nimellissuuruus on yli DN 100 sekä suurimman sallitun käyttöpaineen ja nimellissuuruuden neliön tulo on yli 10⁵ bar · mm²;

4) muu painelaite, joka sijoitetaan käyttökohteeseensa sisätiloihin, yleisötiloihin tai yleisen kulkuväylän välittömään läheisyyteen, lukuun ottamatta:

a) painesäiliötä, jonka suurimman sallitun käyttöpaineen ja tilavuuden tulo on enintään 10 000 bar · L;

b) painelaitetta, jonka sijoituksen painelaitelain (869/1999) mukaisuuden turvatekniikan keskus on suunnitelman perusteella tarkastanut kemikaalilain (744/1989) tai räjähdysvaarallisista aineista annetun lain (263/1953) nojalla annettavan luvan käsittelyn yhteydessä;

c) kuljetettavaa painelaitetta, jonka tai joiden yhteenkytketyn yhdistelmän tilavuus on enintään 450 L;

d) putkistoa, jonka sisältö kuuluu ryhmään 2 tai jonka nimellissuuruus on enintään DN 50.

Painelaitetta ei saa asentaa paikalleen ennen kuin tarkastuslaitos on tarkastanut sijoitussuunnitelman.

Sijoitussuunnitelman tarkastuksessa on todettava, onko sijoitus tehty 6 §:ssä säädetyllä tavalla. Siirrettävän painelaitteen sijoitussuunnitelmassa tulee olla yleiset periaatteet, joita noudatetaan painelaitetta eri kohteisiin sijoitettaessa.

8 §

Upotustarkastus

Maalla osittain tai kokonaan peitettävää rekisteröitävää painesäiliötä ei saa peittää ennen kuin tarkastuslaitos on tehnyt painesäiliölle ja siihen liitettylle putkistolle upotustarkastuksen. Tämän päätöksen mukaista upotustarkastusta ei tarvitse tehdä, jos painesäiliön sovelletaan kauppa- ja teollisuusministeriön nestekaasuasetuksen soveltamisesta antamaa päätöstä (344/1997).

Upotustarkastuksessa on todettava, onko painesäiliö ja siihen liitetty putkisto riittävästi suojattu, vaarantaako maaperän epätasaisuus tai liikkeet painelaitteen turvallisuutta ja onko käytettävä maa-aines peittämiseen sopivaa.

4 luku

Painelaitteen tarkastukset

9 §

Tarkastusvelvollisuudet

Rekisteröitävän painelaitteen omistajan tai haltijan on huolehdittava, että painelaitteelle tehdään käyttöäön yhteydessä 11 §:ssä säädetty ensimmäinen määräaikaistarkastus sekä 13—15 §:ssä säädetyt määräaikaistarkastukset tai että määräaikaistarkastukset korvataan 18 tai 19 §:ssä säädetyin mukaisesti.

Edellä 1 momentissa säädettyä ei sovelleta käytöstä poistettuun painelaitteeseen, jonka käytöstä poistamisesta on ilmoitettu valvontaviranomaiselle.

Painelaitteen omistajan tai haltijan on huolehdittava, että tarkastuslaitos tekee painelaitteelle tarvittaessa 16 tai 17 §:ssä säädetyin muutostarkastuksen.

10 §

Putkiston määräaikaistarkastus

Rekisteröitävään painelaitteeseen liittyvä putkisto on tarkastettava painelaitteen määräaikaistarkastuksen yhteydessä, jos putkisto on suunniteltu materiaalin virumis- tai väsymislujouden perusteella tai putkiston sisältö kuuluu ryhmään 1. Rakennearineen virumislujouden perusteella mitoitettua putkistosta on tarkastettava erityisesti käyttötuntimäärät, paine- ja lämpötilatiedot sekä tarvittaessa virumisaste.

11 §

Ensimmäinen määräaikaistarkastus

Painelaitteen ensimmäisessä määräaikaistarkastuksessa on:

- 1) noudatettava soveltuvin osin, mitä rekisteröinnistä 4 §:ssä säädetään;
- 2) vahvistettava painelaitteen käyttöarvot;
- 3) määrättävä seuraavan määräaikaistarkastuksen laji ja ajankohta;
- 4) merkittävä painelaitteeseen tai sen kilpeen painelaitteen rekisterinumero sekä seuraavan määräaikaistarkastuksen kuukausi ja vuosi;
- 5) tarkastettava, että
 - a) painelaitteen merkinnät sekä käyttöohjeet ja muut asiakirjat ovat asianmukaiset;
 - b) painelaitteen sijoitus on 6 §:ssä säädetyn mukainen;
 - c) painelaitetta voidaan turvallisesti käyttää ja se voi toimia turvallisesti siinä järjestelmässä, johon se on liitetty;
 - d) käytön valvojalla on riittävä pätevyys ja asiantuntemus;
 - e) painelaitteessa on riittävät käyttöturvallisuuteen vaikuttavat laitteet ja laitejärjestelmät, ja että ne toimivat asianmukaisesti; samalla on arvioitava mahdollisen elektronisen tai ohjelmoitavan, suojaus- ja lukitustoiminnot sisältävän automaatiojärjestelmän ja sen laitoskohtaisen toteutuksen asianmukaisuus ellei arviointi ole sisällynyt vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyyn.

Ulkoilman lämpötilassa käytettävästä painelaitteesta on tarkastettava 1 momentissa säädetyn lisäksi, kuinka huolehditaan painelaitteen käyttölämpötilan pysymisestä käytön aikana painelaitteelle sallituissa lämpötilarajoissa.

Kattilalaitoksen osalta on 1 momentissa säädetyn lisäksi tarkastettava, että

- 1) kattilalaitoksen yleiset järjestelyt ovat sellaiset, että kattilan turvalliseen käyttöön on asianmukaiset edellytykset;
- 2) 20 §:ssä säädetty vaaran arviointi on tehty asianmukaisesti;
- 3) höyry- ja kuumavesikattilan varustelu ja käytön valvonta täyttävät 26—28 §:ssä säädetty vaatimukset;
- 4) käyttöhäiriötilanteissa laitteisto ohjautuu tai on ohjattavissa turvalliseen tilaan;
- 5) käyttöhäiriötilanteissa muodostuva paineenpurkaus aiheuttaa mahdollisimman vähän vahinkoa.

12 §

Seuraavat määräaikaistarkastukset

Määräaikaistarkastuksessa on määrättävä seuraavan määräaikaistarkastuksen laji ja ajankohta. Painelaitteeseen on merkittävä seuraavan määräaikaistarkastuksen kuukausi ja vuosi.

Tarkastuslaitos voi omistajan tai haltijan pyynnöstä siirtää tarkastuksen ajankohtaa. Ajankohtaa voidaan siirtää enintään 13 kuukaudella. Siirto ei vaikuta seuraavien tarkastusajankohtien määräytymiseen.

Tarkastuslaitoksen on lyhennettävä määräaikaistarkastusten aikaväliä tai se voi painelaitteen omistajan tai haltijan pyynnöstä pidentää sitä, jos painelaitteen kunto sekä käyttöolosuhteet, hoito, valmistajan ohjeet tai tarkastustulokset sitä edellyttävät tai sen sallivat. Sisäpuolisten tarkastusten ja painekokeiden aikaväliä saa pidentää enintään kaksinkertaiseksi. Käyttötarkastusten aikaväliä saa pidentää enintään yhdellä vuodella.

13 §

Käyttötarkastus

Painelaitteen käyttötarkastuksessa on tarkastettava, että

- 1) painelaitteessa on riittävät käyttöturvallisuuteen vaikuttavat laitteet ja laitejärjestelmät ja että ne toimivat asianmukaisesti;
- 2) käytön valvojalla on riittävä pätevyys;
- 3) painelaitteen, sen varusteiden, eristeiden, säsuojien ja muiden ulkoisten rakenteiden kunto on asianmukainen;

4) painelaite voi toimia turvallisesti siinä järjestelmässä, johon se on liitetty;

5) kattilalaitoksen osalta 20 §:ssä säädetyn mukaisesti tehtävä vaaran arviointi on ajan tasalla ja jaksottaiselle käytön valvonnalle 28 §:ssä säädetty vaatimukset täyttyvät.

Tarkastuslaitokselle on käyttötarkastuksen yhteydessä esitettävä selvitys edellisen käyttötarkastuksen jälkeen tehdyistä korjaustoista.

Käyttötarkastusten aikavälit saavat olla enintään:

- 1) kaksi vuotta:
 - a) höyry- ja kuumavesikattilalle;
 - b) autoklaaville;
 - c) paineella tyhjennettävälle kuljetussäiliölle, joka on paineellinen vain tyhjennettäessä;
 - d) lujitemuoviselle säiliölle;
 - e) kalkki- ja sementtituotteiden karkaisuun käytetylle painesäiliölle;
- 2) neljä vuotta muulle painelaitteelle.

14 §

Sisäpuolinen tarkastus

Painelaitteen sisäpuolisessa tarkastuksessa on tarkastettava, että painelaitteessa ja sen varusteissa ei ole vikoja tai ominaisuuksia, jotka vaarantavat painelaitteen turvallisen käytön. Painelaitteeseen liittyvän putkiston tarkastukset voidaan korvata 18 §:n mukaisesti seurannalla, josta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Sisäpuolisten tarkastusten aikavälit saavat olla enintään:

- 1) kaksi vuotta:
 - a) lujitemuoviselle säiliölle;
 - b) kalkki- ja sementtituotteiden karkaisuun käytetylle painesäiliölle;
- 2) kahdeksan vuotta painesäiliölle, jonka sisältö ei syövytä eikä muutenkaan vaikuta haitallisesti painelaitteen seinämään, edellyttäen että painelaitteen omistaja tai haltija ja tarvittaessa valmistaja vakuuttavat mainitun haitattomuuden;
- 3) neljä vuotta muulle painelaitteelle.

15 §

Määräaikainen painekoe

Painelaitteen painekokeessa on todettava, ovatko painelaitteen paineenalaiset seinämät koepaineessa tiiviit ja esiintyykö rakenteessa turvallisuutta vaarantavia muodonmuutoksia.

Kokeen tekemisessä on otettava huomioon painelaitteen valmistajan mahdollinen ohje.

Painekoe on tehtävä nesteellä. Koe voidaan kuitenkin tehdä kaasulla, jos nesteellä tehty painekoe ei rakenteellisista syistä ole kohtuudella mahdollinen tai painelaitteessa ei voida sallia pieniäkään nestemääriä. Koe on tehtävä noudattaen tarpeellista varovaisuutta.

Nestepainekoe on tehtävä vähintään paineella, joka on 1,3 kertaa suurin sallittu käyttöpain ja kaasupainekoe paineella, joka on 1,1 kertaa suurin sallittu käyttöpain. Jos erityiset syyt vaativat, tarkastuslaitos voi hyväksyä käytettäväksi muun koepaineen.

Painekoe on tehtävä joka toisen sisäpuolisen tarkastuksen yhteydessä. Koetta ei tarvitse kuitenkaan tehdä painesäiliölle ja putkistolle, joiden sisäpuolisessa tarkastuksessa on voitu riittävästi varmistua rakenteen eheydestä ja lujuudesta. Kokeen poisjättämisen perustelut on esitettävä tarkastuspöytäkirjassa ja kokeen poisjättäminen on arvioitava uudestaan jokaisessa seuraavassa sisäpuolisessa tarkastuksessa.

16 §

Muutostarkastus

Muutostarkastus tehdään tarkastuslaitoksen arvioiman tarpeen mukaan ennen uutta käyttöönottoa:

- 1) painelaitteelle,
 - a) joka on saattanut vahingoittua;
 - b) jonka käyttöturvallisuuteen vaikuttavia laitteita tai laitejärjestelmiä on merkittävästi muutettu; tai
 - c) jonka käyttötarkoitusta tai sallittuja käyttöarvoja on tarkoitus muuttaa;
- 2) rekisteröitävälle painelaitteelle,
 - a) joka on asennettu uuteen paikkaan;
 - b) joka on siirretty tai jota on muutettu siten, että hyväksytyä sijoitussuunnitelmaa ei voida noudattaa; tai
 - c) joka on ollut valvontaviranomaiselle ilmoitettuna poissa käytöstä yli vuoden ja otetaan uudelleen käyttöön.

Muutostarkastus on tehtävä 1 momentissa säädetyn lisäksi myös rekisteröitävälle höyry- ja kuumavesikattilalle, joka on tarkoitus siirtää 28 §:ssä säädettyyn jaksottaiseen käytön valvontaan.

Painelaitteen muutostarkastuksessa on tarkastettava, että muutos on tehty asianmukaisesti. Lisäksi muutostarkastukseen noudatetaan soveltuvin osin 11 §:ssä säädettyä.

17 §

Muut muutostarkastukset

Edellä 16 §:ssä säädetyn lisäksi muutostarkastus on tehtävä ennen käyttöönottoa:

1) painelaitteelle, joka on tuotu maahan Euroopan talousalueeseen kuuluvasta valtiosta ja valmistettu ennen vaatimusta painelaitteen CE-merkinnästä;

2) painelaitteelle, joka on käyttäjien tarkastuslaitoksen tai omatarkastuslaitoksen varmentama säännösten mukaiseksi ja jota aiotaan käyttää muualla kuin laitoksessa, jonka toimintaa harjoittavaan ryhmään käyttäjien tarkastuslaitos tai omatarkastuslaitos kuuluu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa muutostarkastuksessa on arvioitava painelaitetta koskevien asiakirjojen avulla ja painelaitetta tutkimalla, että painelaitte vastaa kunnoltaan ja muulta turvallisuustasoltaan painelaitteista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen liitteessä I säädettyjä olennaisia turvallisuusvaatimuksia. Lisäksi muutostarkastukseen noudatetaan soveltuvin osin 11 §:ssä säädettyä.

18 §

Tarkastusten korvaaminen painelaitteen seurannalla

Määräaikaistarkastukset voidaan osittain tai kokonaan korvata rekisteröitävän painelaitteen omistajan tai haltijan hyväksytyt laitoksen kanssa sopimalla painelaitteen seurannalla, jos painelaitteiden turvallisuudesta voidaan seurannan avulla varmistua. Seurannasta on tehtävä kirjallinen suunnitelma. Omistajan tai haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle sovitusta seurannasta sekä seurantaan kuuluvien painelaitteiden rekisterinumerot. Määräaikaistarkastuksiin on palattava, jos omistaja, haltija, hyväksytty laitos tai valvontaviranomainen katsoo, ettei vaadittua turvallisuutta saavuteta painelaitteen seurannalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla seurannalla voidaan korvata seuraavia tarkastuksia:

1) muurauksella tai massauksella sisäpuolelta suojatun painelaitteen sisäpuoliset tarkastukset ja painekokeet;

2) kylmälaitoksen painelaitteen sisäpuoliset tarkastukset ja painekokeet;

3) muut 10, 14 ja 15 §:ssä säädetty tarkastukset, jotka eivät ole rakenteellisista syistä kohtuudella mahdollisia.

19 §

Tarkastusten korvaaminen kunnonvalvontajärjestelmällä

Edellä 10 ja 13—15 §:ssä säädetty tarkastukset voidaan korvata hyväksytyt laitoksen tarkastuskohdetta varten vahvistamalla kunnonvalvontajärjestelmällä, jos se vaikutukseltaan vastaa määräaikaistarkastusta.

Kunnonvalvontajärjestelmä on laadittava kirjallisesti. Määräaikaistarkastukset korvaavien toimenpiteiden määrissä, sisällössä ja ajankohdissa on otettava huomioon tarkastuskohteen riskeistä, käytöstä ja tarkastuksista saadut tiedot. Toimintaan osallistuvien henkilöiden tehtävät ja pätevyysvaatimukset sekä toiminnan edellyttämien mittalaitteiden kunnossapito on määriteltävä. Painelaitteen omistajan tai haltijan on jatkuvasti kehitettävä kunnonvalvontajärjestelmää painelaitteen käytöstä ja tarkastuksesta saatujen tietojen avulla.

Painelaitteen omistajan tai haltijan on ilmoitettava kunnonvalvontajärjestelmään kuuluvat rekisteröitävät painelaitteet ja niitä koskeva tarkastus- ja seurantaohjelma valvontaviranomaiselle, joka voi asettaa ehtoja järjestelmän tai ohjelman toteutukselle. Edellä 10 ja 13—15 §:ssä säädettyihin tarkastuksiin on palattava, jos omistaja, haltija, hyväksytty laitos tai valvontaviranomainen katsoo, ettei vaadittua turvallisuutta saavuteta vahvistetulla kunnonvalvontajärjestelmällä.

20 §

Vaaran arviointi ja hallinta

Painelaitelain 10 §:ssä tarkoitettu vaaran arviointi on tehtävä kattilalaitoksessa:

1) jossa on rekisteröitävä höyrykattila, jonka teho on yli 6 MW, tai rekisteröitävä kuumavesikattila, jonka teho on yli 15 MW; tai

2) joka sijoitetaan maan alle.

Vaaran arvioinnista on käytävä ilmi:

1) kattilalaitoksen käyttöön liittyvät vaaratilanteet ja olosuhteet, joissa onnettomuus on mahdollinen;

2) kattilalaitoksen käyttökäytännöstä, esimerkiksi erilaisista käyttötavoista, aiheutuvat vaaratilanteet;

3) kuvaus tyypillisistä ja suurimmista mahdollisista vaaratilanteista sekä niihin johtavista

käyttövirheistä, virhetoiminnoista, laitteiden vikaantumisista ja vaurioista ja muista syistä.

Vaaran arvioinnissa tunnistettuihin vaaratilanteisiin on varauduttava ja selvitettävä niistä vaaran arvioinnissa 1 momentissa säädetyn lisäksi vähintään:

1) miten vaaratilanteiden ehkäisemiseen on varauduttu kattilalaitoksen normaalikäytön ja korjaus- ja huoltotöiden sekä erilaisten häiriötilanteiden yhteydessä;

2) millaisiin toimenpiteisiin tehtyjen selvitysten johdosta on ryhdytty;

3) millaisia suojausjärjestelmiä tunnistettujen vaarojen estämiseksi tai niiden seuraamusten pienentämiseksi on tarkoitettu käyttää, mitä järjestelmien toiminnoilta ja luotettavuudelta vaaditaan ja miten näiden vaatimusten täyttyminen on varmistettu.

21 §

Välitön vaara sekä viat ja puutteet

Jos tarkastuslaitos tarkastuksen yhteydessä havaitsee, että painelaitteen käyttö aiheuttaa välittömän vaaran, tarkastuslaitoksen on kehoitettava käytön valvojaa tai omistajan tai haltijan edustajaa ryhtymään heti toimenpiteisiin vaaran poistamiseksi ja ilmoitettava asiasta kirjallisesti painelaitteen omistajalle tai haltijalle. Tarkastuslaitoksen on lähetettävä ilmoituksesta jäljennös valvontaviranomaiselle ja käytön valvojalle.

Jos tarkastuksessa todetaan painelaitteessa vikoja tai puutteita, jotka vähentävät painelaitteen käytön turvallisuutta, tarkastuslaitoksen on ilmoitettava käytön valvojalle tai omistajan tai haltijan edustajalle, ettei painelaitteen käyttö ole turvallista. Painelaitteen omistajan tai haltijan on pyydettävä korjaavien toimenpiteiden jälkeen tarkastuslaitokselta muutostarkastus 16 §:n mukaisesti.

Jos tarkastuslaitos pitää painelaitteen puutteita vakavina, mutta ei katso tarpeelliseksi ryhtyä 1 tai 2 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, on pöytäkirjaan kirjattava puutteet ja sovittava puutteiden poistamisen tai käytön lopettamisen määräajasta. Tarkastuslaitoksen on valvottava, että sovitut toimet toteutetaan.

Valvontaviranomainen voi määrätä ylimääräisiä tarkastuksia painelaitteille, joiden turvallisuuden varmistamiseen on erityistä syytä.

5 luku

Painelaitteen käyttö

22 §

Omistajan ja haltijan tehtävät

Painelaitteen omistajan tai haltijan on painelaitelain 10 §:ssä säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi huolehdittava erityisesti, että rekisteröitävän painelaitteen osalta:

1) käytön valvoja saa tietoonsa kaikki painelaitteen käyttöön ja kuntoon liittyvät seikat;

2) tarvittaessa nimetään yksi tai useampi käytön varavalvoja, joka toimii käytön valvojana, kun varsinainen käytön valvoja on estynyt hoitamasta tehtäviään;

3) painelaitetta käyttää ammattitaitoinen, tehtäviinsä perehdytetty henkilökunta;

4) määräaikaistarkastukset voidaan tehdä säädettyinä ajankohtina tai että 18 ja 19 §:ssä säädetty menettelyt toimivat tarkoitetulla tavalla;

5) painelaitteen omistajan tai haltijan vaihdoksen yhteydessä valvontaviranomaiselle ilmoitetaan uuden omistajan tai haltijan yhteystiedot;

6) kattilalaitokselle tehdään vaaran arviointi ja varaudutaan vaaratilanteisiin 20 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Rekisteröitävän painelaitteen omistajan tai haltijan on säilytettävä painelaitetta koskevat tarkastus- ja muut asiakirjat kunnes painelaite ilmoitetaan valvontaviranomaiselle rekisteristä poistetuksi. Painelaitteen luovutuksen yhteydessä asiakirjat on luovutettava uudelle omistajalle tai haltijalle.

23 §

Käytön valvojan tehtävät

Käytön valvojan tehtävänä on:

1) henkilökohtaisesti valvoa painelaitteen käyttöä ja kuntoa sekä huolehtia tarpeellisesta käyttökirjanpidosta;

2) pitää painelaitteen omistaja tai haltija tietoisena olennaisista painelaitteen käyttöön ja kuntoon liittyvistä seikoista;

3) varmistua siitä, että painelaitetta käyttävä henkilökunta tuntee painelaitteen toiminnan, käyttöohjeet, turvallisuussäännökset sekä

varmistus- ja hälytyslaitteiden toiminnan, käytön ja kokeilut.

24 §

Pätevyyskirjat

Sellaisessa kattilalaitoksessa, jossa on yksi tai useampi rekisteröitävä höyry- tai kuumavesikattila ja niiden yhteenlaskettu teho on yli 1 MW tai niistä yhdenkin suurin sallittu käyttöpaine yli 10 bar, käytön valvojalla tulee olla painelaitelain 10 §:ssä säädetyn asiantuntemuksen lisäksi kattilalaitosten käytön valvojien pätevyyskirjoista annetun asetuksen (891/1999) mukainen pätevyys seuraavasti:

- 1) ylikonemestarinkirja, jos teholuku on yli 5 000 bar · MW;
- 2) konemestarinkirja, jos teholuku on enintään 5 000 bar · MW;
- 3) alikonemestarinkirja, jos suurin sallittu käyttöpaine on enintään 40 bar ja teholuku on enintään 500 bar · MW;
- 4) A-koneenhoitajankirja, jos suurin sallittu käyttöpaine on enintään 25 bar ja teholuku on enintään 100 bar · MW;
- 5) B-koneenhoitajankirja, jos suurin sallittu käyttöpaine on enintään 16 bar ja teholuku on enintään 40 bar · MW.

Jos kattilalaitoksessa on yksinomaan kuumavesikattiloita, voidaan käytön valvojaksi nimetä henkilö, jolla on luokkaa alempi pätevyys kuin 1 momentissa säädetään.

Jos kattilalaitoksessa on sekä höyry- että kuumavesikattiloita, määräytyvät pätevyysvaatimukset 1 ja 2 momentin perusteella korkeampaa pätevyyttä edellyttävän vaihtoehdon mukaan laskemalla teholuvut ja suurimmat sallitut käyttöpaineet erikseen höyrykattiloiden ja kuumavesikattiloiden ryhmille.

Käytön varavalvojaksi kattilalaitokseen voidaan myös nimetä henkilö, jolla on luokkaa alempi pätevyys kuin 1—3 momentissa säädetään.

25 §

Muut pätevyysvaihtoehdot

Käytön valvojaksi voidaan 24 §:ssä säädetystä poiketen nimetä myös henkilö, jolla on seuraava koulutus ja kokemus:

- 1) tutkinto teknillisessä korkeakoulussa, teknillisen alan ammattikorkeakoulussa tai insinööritutkinto teknillisessä oppilaitoksessa;
- 2) arvosana höyry- ja kuumavesikattiloiden suunnittelua, rakentamista ja hoitoa koskevissa oppiaineissa;

- 3) vähintään kahden vuoden kokemus vastaavan pätevyysluokan kattilalaitoksen käyttö- ja kunnossapitotehtävissä.

Jos 1 momentissa tarkoitetut pätevyysvaatimukset muuten täyttävä henkilö on toiminut vähintään vuoden ajan höyry- tai kuumavesikattiloiden suunnittelu- ja valmistustehtävissä tai tarkastustehtävissä, riittää kuitenkin vuoden kokemus 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tehtävissä.

26 §

Kattilalaitoksen käytön valvonta

Kattilalaitoksen rekisteröitäviä höyry- ja kuumavesikattiloita on valvottava käytön aikana joko jatkuvasti 27 §:ssä tai jaksottaisesti 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

27 §

Jatkuva käytön valvonta

Jatkuvassa käytön valvonnassa:

- 1) käyttäjän on seurattava jatkuvasti kattilalaitoksen turvallisuuden kannalta olennaisia käyttötietoja laitoksessa tai laitoksen ulkopuolella sijaitsevalla ohjauspaikalla; jos ohjauspaikka sijaitsee kattilalaitoksen ulkopuolella, käyttäjällä tulee olla sieltä esteetön pääsy kattilalaitokseen välittömästi tai kaikissa olosuhteissa enintään viidessä minuutissa;

- 2) ohjauspaikan laitteistolla on voitava valvoa ja ohjata turvallisuuden kannalta keskeisiä käyttösuureita;

- 3) ohjauspaikan laitteistolla on voitava ohjata kattila turvalliseen tilaan.

28 §

Jaksottainen käytön valvonta

Jaksottaisesti voidaan valvoa:

- 1) höyrykattilaa, jonka teho on enintään 20 MW ja jossa käytetään kiinteää polttoainetta

tai jossa tulipesään varautunut energiamäärä voi vahingoittaa kattilaa toimintahäiriön aikana;

2) muuta höyrykattilaa, jonka teho on enintään 40 MW;

3) 3 momentissa tarkoitettua höyrykattilaa;

4) kuumavesikattilaa, jonka teho on enintään 120 MW.

Jaksottaisessa käytön valvonnassa:

1) käyttäjän ei tarvitse olla jatkuvasti kattilalaitoksessa tai ohjauspaikalla, mutta käyttäjän on saatava viivytyksettä tieto hälytyksestä ryhtyäkseen tarvittaviin toimenpiteisiin;

2) käyttäjän tulee olla kattilalaitoksessa kattilan kylmäkäynnistyksessä;

3) kattilassa tulee olla jaksottaiseen valvontaan tarvittavat varmistetut varojärjestelmät, jotka luotettavasti, itsetoimisesti ja turvallisesti estävät sallittujen käyttö- tai raja-arvojen ylittymisen tai alittumisen ja tarvittaessa itsetoimisesti ohjaavat kattilan turvalliseen tilaan;

4) kattilalaitokseen on tehtävä säännöllisesti valvontakäyntejä; valvontakäyntien aikaväli on määriteltävä ottaen huomioon laitoksen käyttö- ja valvontajärjestelyt ja vaaran arviointi eikä aikaväli saa ylittää 84 tuntia.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa säädetyistä poiketen käyttäjän tulee olla jatkuvasti ohjauspaikalla ja valvontakäyntien aikaväli saa olla enintään 24 tuntia, jos kysymyksessä on:

1) höyrykattila, jonka teho on yli 20 MW mutta enintään 40 MW ja jossa käytetään kiinteää polttoainetta tai jossa tulipesään varautunut energiamäärä voi vahingoittaa kattilaa toimintahäiriön aikana;

2) muu höyrykattila, jonka teho on yli 40 MW mutta enintään 60 MW.

Edellä 3 momentissa tarkoitetun ohjauspaikan laitteistolla on voitava valvoa ja ohjata turvallisuuden kannalta keskeisiä käyttöarvoja sekä ohjata kattila turvalliseen tilaan.

6 luku

Kuljetettavia painelaitteita ja niiden kaltaisia painelaitteita koskevat erityissäännökset

29 §

Kuljetettavien painelaitteiden kaltaiset painelaitteet

Rakenteeltaan ja käytöltään kuljetettavien

painelaitteiden kaltaisten painelaitteiden, kuten käsiammuttimien sekä hengityslaitteiden pullojen täyttöön, tyhjennykseen ja muuhun käyttöön sovelletaan tässä luvussa kuljetettavista painelaitteista säädettyä. Kyseisten painelaitteiden määräaikaisiin tarkastuksiin ja niiden aikaväleihin sekä merkintöihin sovelletaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta annettuja säännöksiä.

30 §

Täyttö

Kuljetettava painelaite on täytettävä 31 §:ssä tarkoitetussa täyttölaitoksessa lukuun ottamatta tilavuudeltaan enintään 450 L olevan kuljetettavan painelaitteen täyttöä toisesta tilavuudeltaan enintään 450 L olevasta kuljetettavasta painelaitteesta.

Edellä 1 momentista poiketen tilavuudeltaan enintään 15 L olevan kuljetettavan painelaitteen saa täyttää 32 §:ssä tarkoitetussa täyttöpaikassa.

Ennen täyttöä on varmistettava, että kuljetettava painelaite varusteineen on käyttökunnossa ja tarkastettu siten kuin siitä erikseen säädetään. Kuljetettavan painelaitteen saa täyttää ainoastaan aineella, jota varten se on hyväksytty ja merkitty. Mahdollisuus painelaitteen ylitäyttöön tulee olla luotettavasti estetty.

31 §

Täyttölaitos

Täyttölaitoksen omistajan tai haltijan on huolehdittava siitä, että laitos sijoitetaan ja rakennetaan ja työskentely siellä järjestetään niin, ettei täyttö vaaranna kenenkään terveyttä, turvallisuutta tai omaisuutta. Täyttölaitoksen palveluksessa tulee olla pätevää henkilöstöä, jolla on riittävä asiantuntemus kuljetettavien painelaitteiden täytöstä ja rakenteesta. Lisäksi täyttölaitoksen rakenteiden ja varustelun tulee olla sellainen, että täyttö ja siihen liittyvät toiminnot voivat tapahtua asianmukaisella tarkkuudella.

Täyttölaitoksen omistajan tai haltijan on laadittava täyttölaitoksen perustamissuunnitelma ja pyydettävä tarkastuslaitosta tarkastamaan ennen rakennustöiden aloittamista, että 1 momentissa säädetty on asianmukaisesti otettu huomioon suunnitelmassa. Perustamissuunnitelmaa ja sen tarkastusta ei kuitenkaan

tarvita, jos täyttölaitoksella on kyseisen aineen täyttöä koskeva turvatekniikan keskuksen kemikaalilain tai räjähdysvaarallisista aineista annetun lain nojalla antama lupa tai täyttölaitoksesta on tehty mainittujen lakien mukainen ilmoitus. Perustamissuunnitelmaa ei myöskään tarvita juomien täyttölaitokselle.

Täyttölaitoksen saa ottaa käyttöön, kun tarkastuslaitos on käyttöönottotarkastuksessa todennut, että täyttölaitos on teknisesti käyttövalmis ja täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset. Täyttölaitoksen omistajan tai haltijan on pyydettävä tarkastuslaitosta tarkastamaan vähintään kolmen vuoden välein, että täyttölaitos täyttää 1 momentissa ja 33 §:ssä säädetyt edellytykset. Lisäksi tarkastusta on pyydettävä, jos olosuhteet olennaisesti muuttuvat. Käyttöönottotarkastuksen jälkeistä tarkastusta ei tarvita, jos turvatekniikan keskus tekee täyttölaitoksella kyseisen aineen täyttöön liittyen kemikaalilain tai räjähdysvaarallisista aineista annetun lain nojalla määräämisiä tarkastuksia.

32 §

Täyttöpaikka

Edellä 30 §:n 2 momentissa tarkoitettujen kuljetettavien painelaitteiden täyttämiseen käytettävän laitteiston omistajan tai haltijan on pyydettävä tarkastuslaitosta arvioimaan täyttöpaikka ennen laitteiston käyttöönottoa ja sen jälkeen vähintään kuuden vuoden välein. Tarkastuslaitoksen on arvioitava, voidaanko täyttöpaikan laitteistolla täyttää painelaitteet oikein ja turvallisesti ja onko täyttäjät päteviä.

33 §

Täyttöluettelo

Täyttölaitoksessa on pidettävä täytetyistä kuljetettavista painelaitteista luettelo, johon merkitään täyttöaine, täyttöpäiväys ja täyttäjän tunnus sekä valmistusnumero tai omistajan tai haltijan käyttämä numero. Tilavuudeltaan yli 450 L olevista kuljetettavista painelaitteista merkitään lisäksi painelaitteen omistajan tai haltijan nimi sekä painelaitteen täyttöarvot ja punnitustulokset. Luettelo on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua luetteloä ei tarvitse pitää täytetyistä:

1) tilavuudeltaan enintään 150 L olevista kuljetettavista painelaitteista, jos täytösaineenä on propaani, propeeni, butaani, buteeni tai näiden seos (nestekaasu);

2) tilavuudeltaan enintään 450 L olevista, muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista kuljetettavista painelaitteista, jos painelaitteet varustetaan viimeisen täytön suorittaneen täyttölaitoksen osoittavalla kestäväällä merkinnällä;

3) ajoneuvon polttoainesäiliönä käytettävistä kuljetettavista painelaitteista.

34 §

Tyhjennys

Palavaa, myrkyllistä tai syövyttävää kaasua sisältävän, tilavuudeltaan yli 450 L olevan kuljetettavan painelaitteen tyhjennyspaikan omistajan tai haltijan on huolehdittava siitä, että tyhjennyspaikka sijoitetaan ja rakennetaan ja työskentely siellä järjestetään niin, ettei tyhjennys vaaranna kenenkään terveyttä, turvallisuutta tai omaisuutta.

Kuljetusvälineessä olevan kuljetettavan painelaitteen tyhjennyksessä varastosäiliöön on:

1) varmistettava, että tyhjennys tapahtuu valvotusti;

2) varmistettava ennen tyhjennyksen aloittamista, että kuljetusväline pysyy paikallaan;

3) toteutettava asianmukainen maadoitus, jos tyhjenetään palavaa kaasua;

4) eristettävä asianmukaisesti tyhjennyspaikka, jos tyhjenetään palavaa tai myrkyllistä kaasua.

Kuljetussäiliön saa tyhjentää paineella vain, jos säiliö tai tyhjennyslaitteisto on varustettu estämään säiliön suurimman sallitun käyttöpaineen ylittyminen.

35 §

Tarkastuslaitos

Vaarallisten aineiden kuljetukseen käytettävien säiliöiden ja pakkausten tarkastuksia suorittavasta tarkastuslaitoksesta annetun asetuksen (1208/1995) mukaisesti kuljetettavien painelaitteiden tarkastukseen hyväksytty tarkastuslaitos saa tehdä tässä luvussa tarkoitettuja vastaavia tarkastuslaitostehtäviä ilman painelaitelaisissa tarkoitetuista tarkastuslaitoksista annetussa asetuksessa säädettyä hyväksymistä.

Jos tarkastuslaitos havaitsee täyttölaitoksen tai täyttö- tai tyhjennyspaikan toiminnassa vaaroja, vikoja tai puutteita, tarkastuslaitoksen on meneteltävä 21 §:ssä säädettyä vastaavalla tavalla.

Tarkastuslaitoksen on pidettävä luetteloa 31 ja 32 §:ssä säädetystä tarkastuksistaan ja arvioinneistaan ja annettava niistä luettelo valvontaviranomaiselle tämän pyynnöstä.

36 §

Käyttöön liittyviä erityissäännöksiä

Kuljetettavaa painelaitetta ei saa pitää paineellisenä, jos painelaitteelle viimeksi suoritettua tarkastuksesta on kulunut vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain nojalla säädetty tarkastusten välinen aika lisätynä yhdellä vuodella. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa pidentää edellä tarkoitettua käyttöaikaa.

Sammuttimena tai sen osana käytettävälle tilavuudeltaan enintään 150 L olevalle kuljetettavalle painelaitteelle viimeksi suoritettua tarkastuksesta aikaa saa kulua 1 momentissa säädetystä poiketen yksitoista vuotta.

Tilavuudeltaan enintään 450 L olevan kuljetettavan painelaitteen sisältö on ilmaistava tunnusvärillä.

Painelaitteen ja siihen liitettävän laitteen välisen liitoksen tulee olla sellainen, että vaarallista liitettä ei voida tehdä.

7 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöt

Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua asennus-, korjaus- ja muutostyön saa tehdä siten kuin painelaitteista annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä tai yksinkertaisista painesäiliöistä annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä säädetään kyseisten päätösten soveltamisalaan kuuluvasta samankaltaisesta työstä. Tällöin ei sovelleta CE-merkintävaatimuksia.

Jos 1 momentissa säädettyä ei sovelleta,

asennus-, korjaus- ja muutostyössä on soveltuvin osin noudatettava painelaitteista annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen liitteen I mukaisia olennaisia turvallisuusvaatimuksia, sekä toiminnanharjoittajan on annettava painelaitteen omistajalle tai haltijalle vaatimustenmukaisuusvakuutus. Jos paineenkestoon vaikuttavaa rakennetta hitsataan, lämpökäsitellään tai muutoin muutetaan sen ominaisuuksia, on lisäksi sovellettava mainitun päätöksen liitettä III seuraavasti:

1) toiminnanharjoittajan on noudatettava jotain seuraavista vaihtoehdoista:

a) B1 + F, G tai H1 moduuli;

b) A1 tai E1 moduuli, jos painelaite ei ole rekisteröitävä;

c) muu tarkastuslaitoksen tapauskohtaisesti hyväksymä moduuli, jos se on tarkoituksenmukaista ottaen huomioon kyseessä oleva työ ja sen kohde;

2) omatarkastuslaitos saa soveltaa vain A1, F ja G moduuleja;

3) CE-merkintävaatimuksia ei sovelleta.

Asennus-, korjaus ja muutostyön saa tehdä suunnitelmasta ja hitsausmenetelmästä 2 momentissa säädetystä poiketen noudattaen kyseisen painelaitteen valmistuksessa käytettyä hyväksyttyä suunnitelmaa ja hitsausohjetta, jos toiminnanharjoittaja ja tarkastuslaitos pitävät niitä turvallisina ja ne kattavat kyseisen työn. Tarkastuslaitos voi yksittäistapauksessa hyväksyä hitsausohjeen myös muun riittäväksi katsomansa menettelyn mukaisesti.

38 §

Tarkastuslaitoksen toimenpiteet

Tarkastuslaitoksen on annettava pöytäkirja tai muu asianmukainen todistus tässä päätöksessä säädetyn toimenpiteensä suorittamisesta toimenpidettä pyytäneelle.

Tarkastuslaitoksen on hyväksyttävä tässä päätöksessä säädettyjen tarkastusten osaksi Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa asianmukaisesti suoritettujen toimenpiteiden, jos niistä esitetään hyväksyttävä selvitys. Selvitys on liitettävä 1 momentissa tarkoitettuun pöytäkirjaan tai todistukseen.

39 §

Poikkeukset

Valvontaviranomaisella on oikeus yksittäis-

tapauksissa erityisten syiden perusteella myöntää poikkeuksia tämän päätöksen 2—7 luvun säännöksistä.

40 §

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 29 päivänä marraskuuta 1999.

41 §

Yleiset siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä tässä päätöksessä säädetään, painelaitteen, joka on painelaitelain 27 §:n nojalla kumottujen säännösten mukaisesti käyttöön otettavissa, saa ottaa käyttöön myös tämän päätöksen voimaantulon jälkeen ilman 17 §:ssä säädettyä muutostarkastusta. Rekisteröinnissä on kuitenkin noudatettava tätä päätöstä.

Jos ennen tämän päätöksen voimaantuloa käyttöön otettu rekisteröimätön painelaite tulee tämän päätöksen mukaan rekisteröitäväksi, painelaitteen omistajan tai haltijan on pyydetävä tarkastuslaitokselta vuoden 2002 loppuun mennessä muutostarkastus, jonka yhteydessä painelaite rekisteröidään. Rekisteröinnissä noudatetaan soveltuvin osin 4 §:ssä säädettyä.

Tämän päätöksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset tarkastuskirjat vastaavat tämän päätöksen 5 §:ssä tarkoitettua painelaitekirjaa.

Ennen tämän päätöksen voimaantuloa käytönotetun painelaitteen määräaikaistarkastus on tehtävä tämän päätöksen mukaisesti ottaen huomioon viimeksi määräytyneen tarkastuksen ajankohta.

Painelaitteen asennus-, korjaus- ja muutostyöhön voidaan soveltaa 37 §:ssä säädetyn estämättä painelaitelain 27 §:n 3 momentissa mainittuja säännöksiä momentissa säädettyyn ajankohtaan.

42 §

Käytön valvonnan siirtymäsäännökset

Sen estämättä mitä 24 §:ssä säädetään, kelpaavat kattilalaitoksessa käytön valvojan pätevyden osoitukseksi myös kattilalaitosten

käytön valvojien pätevyyskirjoista annetun asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla annetut vastaavat pätevyyskirjat.

Jos ennen tämän päätöksen voimaantuloa käyttöön otettua rekisteröitävää höyry- tai kuumavesikattilaa ei ole hyväksytty jaksottaiseen käytön valvontaan (miehittämättömään käyttöön), ja se voi tämän päätöksen mukaan olla jaksottaisessa käytön valvonnassa, se saadaan ottaa jaksottaiseen käytön valvontaan vasta tarkastuslaitoksen tekemän käyttö- tai muutostarkastuksen perusteella.

Jos kattilalaitos on tämän päätöksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla hyväksytty kaukokäyttöön, saa sitä 26 §:ssä säädetyn estämättä edelleen käyttää kaukokäytössä vuoden 2001 loppuun, ellei valvontaviranomainen katso perustelluksi tätä aikaisempaa luopumista kaukokäytöstä. Kyseisen laitoksen kattilan saa ottaa jaksottaiseen käytön valvontaan vasta tarkastuslaitoksen tekemän käyttö- tai muutostarkastuksen perusteella.

43 §

Vaaran arvioinnin siirtymäsäännös

Tämän päätöksen 20 §:ssä tarkoitettu vaaran arviointi on esitettävä tarkastuslaitoksen tarkastettavaksi 11 ja 13 §:ssä säädetyllä tavalla viimeistään ensimmäisessä vuoden 2001 jälkeen tehtävässä määräaikaistarkastuksessa.

44 §

Kuljetettavien painelaitteiden siirtymäsäännökset

Kuljetettavien painelaitteiden ennen tämän päätöksen voimaantuloa käyttöön otetun täyttölaitoksen 31 §:ssä säädetty määräaikainen tarkastus ja täyttöpaikan 32 §:ssä säädetty määräaikainen arviointi on tehtävä tämän päätöksen mukaisesti ottaen huomioon täyttölaitokselle ja täyttöpaikalle viimeksi määräytyneen tarkastuksen tai arvioinnin ajankoh- ta.

Kiinteään sammutuslaitteistoon kuuluvan, tilavuudeltaan enintään 450 L olevan, kuljetettavan painelaitteen, joka on täytetty otsonikerrosta heikentävistä aineista annetussa

valtioneuvoston päätöksessä (262/1998) tarkoitetulla halonilla, saa 36 §:n 2 momentissa säädetyn tarkastusta koskevan määräajan es-

tämättä pitää paineellisena kuitenkin enintään mainitussa päätöksessä säädettyyn ajankoh-

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1999

Kauppa- ja teollisuusministeri *Erkki Tuomioja*

Neuvotteleva virkamies Pentti Tarnanen

N:o 954

**Maa- ja metsätalousministeriön päätös
perunanviljelijälle maksettavan kansallisen tuen suuruudesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeriö on perunantuotannolle maksettavasta kansallisesta tuesta huhtikuun 11 päivänä 1996 annetun valtioneuvoston päätöksen (255/1996) 4 ja 5 §:n, sellaisena kuin niistä 4 § on päätöksessä 531/1997, nojalla päättänyt:

1 §
Perunanviljelijälle maksettavan tuen suuruus on:

2 §
Tämä päätös tulee voimaan 27 päivänä lokakuuta 1999.

kirjallisen viljelysopimuksen tuotannon markkinoinnista tehneelle viljelijälle	2 300 mk/ha
muulle tukeen oikeutetulle perunanviljelijälle	1 600 mk/ha

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1999

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Maatalousylitarkastaja Pertti Kokkonen

N:o 955

Ulkoasiainministeriön ilmoitus

rangaistussäännöksistä, joita sovelletaan rikottaessa neuvoston asetusta lentokiellon käyttöönottamisesta Euroopan yhteisön ja Jugoslavian liittotasavallan alueiden välillä Montenegron tasavaltaa ja Kosovon maakuntaa lukuun ottamatta sekä asetuksen (EY) N:o 1064/1999 kumoamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1999

Ulkoasiainministeriö ilmoittaa eräiden Suomelle Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan unionin jäsenenä kuuluvien velvoitusten täyttämisestä annetun lain (659/1967) 2 a §:n 2 momentin nojalla, että rangaistus seuraavan Jugoslavian liittotasavaltaa koskevan asetuksen rikkomisesta säädetään rikoslain 46 luvun 1—3 §:ssä: neuvoston asetus (EY) N:o 2151/1999, lentokiellon käyttöönottamisesta Euroopan yhteisön ja Jugoslavian liittotasavallan alueiden välillä Montenegron tasavaltaa ja Kosovon maakuntaa lukuun ottamatta sekä asetuksen

(EY) N:o 1064/1999 kumoamisesta, EYVL N:o L 264, 12.10.1999, s. 3. Menettämisseuraamuksista säädetään saman luvun 8—13 §:ssä.

Neuvoston asetus on tullut voimaan sinä päivänä, jona se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

Asetuksen 1064/1999 kumoamisesta johtuen asetuksen (EY) N:o 1064/1999 rikkomisesta säädettyt rangaistusseuraamukset siten kuin niistä on ilmoitettu ulkoasiainministeriön 2 päivänä kesäkuuta 1999 antamalla ilmoituksella 713/1999 lakkaavat.

Helsingissä 18 päivänä lokakuuta 1999

Ulkoasiainministeri *Tarja Halonen*

Lähetystöneuvos Raili Lahnalampi

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 951—955, 2 1/2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1999